

CONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Reprezentacja Browaru Okocimskiego W CZĘSTOCHOWIE

Poleca niedoścignionej jakości piwa Okocimskie: **MARCOWE, EKSPORTOWE I PORTER.** Skład: ul. Zielona Nr. 38, telefon 566.

Znaczenie Wystawy Częstochowskiej

Czem są wystawy i jaki wpływ mają na rozwój gospodarczy danego kraju, najlepszy dają nam przykład zachodnie państwa Europy.

Bogate i silne w rozwoju gospodarczym Anglia, Francja i Niemcy, nietylko popierają lokalne wystawy w mniejszych miastach, ale co pewien czas urządzają wielkie wystawy wszechświatowe w swych imponujących stolicach.

Czesi, nasi pobratymcy, naród sprytny i pracowity, choć znikomo mały, jednakże ze swoją wytwórczością pcha się na rynki światowe narówni z eksportem wielkich państw przemysłowych, a zawiązując za wytrwałego pracy i swoim wystawom w poszczególnych miastach i międzynarodowym wystawom w Pradze.

Ciesząc się powszechnym uznaniem w naszym kraju pierwsza Wystawa Przemysłowo-Rolnicza w Częstochowie wzorowana była na wystawie w Pradze czeskiej w 1908 r. Jakkolwiek była to miniatura w porównaniu z wystawą czeską, jednakże nietylko zasłużyła sobie na ogólne uznanie i przy czyniła się do rozwoju naszego przemysłu i rolnictwa, ale samemu miastu i jego mieszkańcom dała poważne korzyści.

Jeżeli jednej tylko wystawie w 1909 roku zawiązujemy nasze piękne parki, zagrodę włościąjańską, Muzeum Hygieniczne, obecne obserwatorium astronomiczne, półka doświadczalne, szkołę tkacką, kioski i budynek restauracyjny w parku, to cóż można powiedzieć, jaki wpływ na rozwój i tak już bogatych i wielkich stolic mają wystawy wszechświatowe.

Najwyższa i najstymulująca w świecie „Wieża Eiffla“ zbudowana wielkim kosztem, specjalnie na wielką wszechświatową wystawę paryską, stokrotnie się już wypłaciła, a zajęte wielkie tereny nieużytków pod wystawę czeską stanowią dzisiaj przepiękną i bogatą dzielnicę miasta „Złotej Pragi“.

Częstochowa, położona na głównym trakcie handlowym, ze swoim wielkim i licznym, a różnorodnym dobrym przemysłem i wytwórczością, z chwilą przyłączenia Śląska do Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, jest najwięcej podatnym ośrodkiem do urządzania tego rodzaju wystaw, czego zresztą mieliśmy najlepszy przykład z powodzenia Wystawy w 1909 roku.

Tymczasem od wybuchu wojny światowej Częstochowa nietylko ze się nie podniosła, ale nawet mniej baczny obserwatorom daje się zauważyć coraz większy upadek miasta.

Pozwoliłmi sobie zabrać Sąd Okręgowy, projektowana siedziba województwa kieleckiego ominęła nas za stój w wielkim przemysle, upadek rzeźmiasta i drobnej wytwórczości, dostosowanej do eksportu na Rosję, przesuńnięcia granicy z Niemcami i t. p. sprawy wypłynęły bardzo ujemnie na rozwój Częstochowy, a wszak sama Jasna Góra i choć liczna, ale sezonowi i biedni pątnicy nie są w stanie podtrzymać na poziomie przedwojennym bytu naszego miasta.

Jeżeli nie będziemy wszyscy dokładać wspólnych wysiłków i czuwać nad podtrzymaniem i dalszym rozwojem naszego ładnego i historycznego grodu, to Częstochowa może chylić się do dalszego upadku i zamiast być „trze-

ciem miastem“, za jakie uchodziła w b. Kongresówce pod względem swego rozwoju i załudnienia, zejdzie do liczby miast mniejszych, bez wpływu i znaczenia, na czem, oczywiście, najwięcej ucierpiała jej obecni mieszkańcy.

Wystawy tegorocznej nie można porównać z wystawą w 1909 r. i jakkolwiek inicjatorom należy się uznanie od mieszkańców Częstochowy, gdyż z ich to inicjatywy, własnego ich ryzyka, pracy i zabiegów, w pierwszym rzędzie odniosła korzyści miasto i jego mieszkańcy, to jednak zbyt krótki okres czasu, jaki wyznaczili na urządzenie wystawy, najwięcej przyczynił się do tego, że wystawa nie została tak licznie obsesana, jak być powinna.

Niebywały brak gotówki, niedostateczny i trudny kredyt, stagnacja, zde nerwowanie wypadkami majowymi, a nadewszystko krótki termin sprawy to, że powołane do tego instytucje jak i najwięcej uspołecznione jednostki w przemyśle, rolnictwie i rzemiośle nie mogły w wystawie wziąć należytego udziału.

Pomimo wszystko tegoroczna Wystawa dla Częstochowy i okolicy ma wielkie znaczenie i może być zaczątkiem projektowanej wielkiej wystawy wzorowanej na wystawie w 1909 r.

Oby przykład obecnej Wystawy, jaki dali inicjatorzy, którzy z istic amerykańską odwagą i poświęceniem dokonali, jak na dzisiejsze ciężkie czasy, wielkiego dzieła, przekonał nas, jak wiele dokonać można, gdy się chce, wspólnymi wysiłkami społeczeństwa. R...

REALIZM POLITYCZNY

Pomimo, że świat po ostatniej wielkiej wojnie miał się organizować pod względem politycznym na nowych pod stawach, opartych na wzajemnej zgodzie i załatwieniu sporów polubownie, w rzeczywistości dzieje się zgoła inaczej.

Liga Narodów istnieje jako „decorum“ szczytnych hasel, które narodziły się w czasie umiastających się jeszcze ponad obzrymiami, pobożowskimi oparów krwi, gdy tu i owdzie trwały walki i armaty znaczyły nowe granice państw. Narody i państwa były przemęczone tytaniczną walką i każda myśl, chociażby złudna, ukazująca rękę pokoju, witana była entuzjastycznie. Zjemy jednak w wieku przyspieszonego tempa życia, to też i przemęczenie i zniszczenie organizmów państwowych poczęło szybko ustępować miejsca przeźnej energii.

W miarę jak rosły siły żywotne, jak wzmagały się aspiracje, wracała jednocześnie świadomość realnych zagadnień, ukazująca jasno, że w obecnych warunkach, nie osiągnie się powszechnej szczęśliwości zgodą, ustanowioną przez dyplomatów, zasiadających przy wspólnym stole w pałacu Genewskim. Nie osiągnie się dlatego, że traktat Wersalski rozwiązał szereg zagadnień polkowicznie i zbyt wiele narodów potraktowane zostało niesprawiedliwie.

Ze Liga Narodów stała się obecnie terenem mierzenia sił wzajemnych, że jest tylko neutralnym miejscem dla odwrócenia uwagi od głównych dsunąć dowodzą tego wszelakiego ro-

dzaju umowy i paktów gwarancyjne, które odbywają się poza Ligą Narodów. Mówi się wprawdzie, że jest to tylko wzmocnienie idei „lokalnej pokojowej“, mającej zabezpieczyć powstanie sił. Ale tak mówi się tylko. W rzeczywistości dzieje się zupełnie inaczej. Liga Narodów jest tylko wygraniem na czasie i odsuwaniem krytycznego momentu dla nabrania sił. Znamienny jest głos „Izwestiji“, które wskazuje na konieczność zbliżenia się Francji do Rosji, dla stworzenia przeciwagi hegemonii Anglii na kontynencie europejskim. Francja jednakoż nie kwapi się zbytnio do nawiązania serdecznych stosunków z Rosją sowiecką. Z Rosją, zapewne tak, ale z Rosją sowiecką — nie. Tak samo, jak i Czechosłowacji, której nie spieszy się zbytnio z uznaniem Sowietów de jure.

Dlaczego? Oto w tej chwili i Francja i Czechosłowacja zdają sobie jasno sprawę, że Sowiety znajdują się pod wybitnym wpływem Niemiec. Przez to samo sprzymierzeniec taki, abstrahując od względów społecznych ani dla Francji ani też dla Czechosłowacji, jak również i dla Polski nie jest pożądanym. W rezultacie ani Francja, ani też Czechosłowacja nie wierzą w długotrwałość obecnego ustroju Rosji.

Poparcie udzielone w obecnej chwili byłoby równoznaczne z narażeniem się na złe pożyżcie z przyszłą Rosją, która powinna być w interesie Francji, Czechosłowacji i Polski nastrojona wy-

bitnie antyniemiecko. Dla tych to przyczyn ani Czesi, ani też Francuzi nie spieszą się z nawiązaniem bliższych stosunków z Rosją. Wprawdzie rządy kartelu lewicowego we Francji oficjalnie nawiązały łączność z Sowietami ale i na tem, też poprzestały.

Anglia lawiruje. W tej chwili prowadzi skrytą akcję przeciwko Bolszewizm, nie angażując się bezpośrednio, a posługując się mniejszymi państwami. Między innymi stara się pozyskać i Polkę dla swych celów. Dyplomaci Wietkiej Brytanji usilnie pracują nad stworzeniem bloku państw przeciwko Sowietom. Jakis czas akcja ta, ukryta, odnosiła pewne sukcesy. Dziś, skutkiem zapewne wewnętrznej w Angliji sytuacji, wytworzonej strajkiem, przy cichu.

Jeżeli zaś do powyższych koniunktur politycznych dołączy się nieustająca ani na chwile intrygę niemieckich mężów stanu, starających się rozsadzić traktat Wersalski, zlikwidować, jednolity jeszcze dotychczas, choć z głębokimi rysami, obóz koalicji, to z łatwością można stwierdzić, że odbywają w całej pełni metody polityki przedwojennej, polegającej na łączeniu się pewnych państw w imię własnych interesów, a innych dla utrzymania równowagi w imię również własnych interesów. Odzywa zatem w całej pełni realizm polityczny i rola Ligi Narodów schodzi w takich warunkach do małego znaczenia, a kosztowne instytucje, dziś jeszcze tolerowanej, ale już zleżka rozpadającej się.

Litewska polityka w sprawie Wilna Gniewy i dąsy litewskie, z powodu udziału delegatów bałtyckich w uroczystościach 6 sierpnia

Kowno. — O pobycie fińskiej i estońskiej delegacji organizacji wojskowych we Wilnie, „Lietuva“ pisze co następuje: „Udział przedstawicieli organizacji wojskowych państw bałtyckich w uroczystości na cześć Marszałka Piłsudskiego w Wilnie interpretować widocznie należy w ten sposób, że sąsiedzi pomocy nie zachowują neutralności w sprawie wileńskiej. Uczucie ni Marszałka Piłsudskiego — pisze „Lietuva“ — w litewskiej stolicy, która została na rozkaz tego Marszałka zagarnięta Litwie(?) w roku 1920, nosi charakter wyraźnej demonstracji politycznej. Udział naszych sąsiadów w demonstracji antylitewskiej we Wilnie musimy jednak uważać za zwycięstwo dyplomacji polskiej nad Baltykiem.

Kowno. — W prasie litewskiej ukazują się interesujące artykuły o linii wytyczonej polityki zagranicznej Litwy. Oficjalna „Lietuva“ pisze: Wobec tego, że każdy krok polityki za-

granicznej Litwy związany jest z sprawą wileńską zaznaczyć należy, że jeszcze gólcie obecnie, gdy Litwa dąży do zawarcia bliższych stosunków z sąsiedami, podobne stawianie kwestji jest uprzedzeniem.

„Echo“ pisze: Na jesieni Liga Narodów postawi prawdopodobnie Polsce i Litwie kategoryczne warunki zakończenia sporu. Przypuszczamy, że sprawa ta będzie rozpatrywana w Lidze Narodów jeszcze przed wstąpieniem Niemiec do Ligi. Nieobecność Niemiec podczas tych rozpraw iodosobnione stanowisko Rosji, stworzyłoby dla Litwy bardzo niewygodną sytuację, wystawiając ją na poważne ataki dyplomatyczne. Litwie można było stosunkowo łatwo zmusić do porozumienia z Polską, lecz Warszawa na wszystkie propozycje może tylko odpowiedzieć odmową przyjęcia możliwych warunków. Wtedy stworzy się dla dyplomacji europejskiej trudne położenie, gdyż Europa nie może popierać imperialistycznych planów Polski.

Krwawe walki w Meksyku

25 osób zabitych w obronie Kościoła. Nowy protest Anglii

Meksyk. — W Guadalajara przyszło do walki między policją a tłumem, brończonym kościoła, w ciągu której zginęło 25 osób, a wiele odniosło rany. Do angielskiego ministerstwa spraw zagranicznych nadszedł nowy protest ze strony angielskich obywateli w Meksyku.

Londyn. — Wedle doniesień z Nowego Jorku, w prowincji Querero w Meksyku miało wybuchnąć powstanie pod przewodnictwem braci Vidacas. Powstanie skierowane jest przeciwko rządowi Callesa.

Z innych źródeł niema dotąd potwierdzenia tej informacji. Meksyk. — Rząd oświadczył, że dekrety religijne mają zastosowanie także do dóbr kościołów protestanckich w tej samej mierze, co do dóbr kościołów katolickich. Nie jest to konfiskata, ale w każdym razie rząd ma zamiar zastrzec się co do możliwości upaństwowienia ich.

Protestanckich kościołów w Meksyku jest około 150, przyczem 15 kościołów jest prowadzonych przez księży zagranicznych:

Horoskopy naszego przemysłu węglowego.

O widokach na dalszy eksport węgla w związku z koniunkturami na rynku światowym p. dyrektor A. Olszewski udzielił następujących informacji:

— Chwilowy zanik eksportu węgla

angielskiego (około 80 milionów tonn rocznie), wytworzył na rynku światowym wyjątkowe koniunktury, które sprawiły, że nasz wywóz w krótkim czasie z 600-700 tys. tonn podskoczył w ogzewcu do 1300 tys. w lip-

Sterem Komitetu Opieki nad młodemi dziewczętami „Tow. Ochrony Kobiet” otwarty zostanie 6-miesięczny

KURS CZAPNICZY

dla dziewcząt, przy ul. Starej 26.

Kandydatki zgłaszać się mogą codziennie do dnia 16 sierpnia, od godz. 4-6 pp., przy ul. Starej 26.

cu zaś do 1500 tys. tonn. Dołączając do tego spożycie krajowe, blisko jeden milion tonn, otrzymamy produkcję miesięczną, wynoszącą ponad 2 i pół miliona tonn, co równa się normie, przedwojennej. Trzeba tu nadmienić, że dawne kontrakty, zawarte na niezwykle ciężkich warunkach, tudzież ograniczona zdolność przewozowa kolei, uniemożliwiły narazie kopalniom wykorzystanie koniunktury.

Na przyszłość trzeba bardzo poważnie się liczyć z konkurencją angielską. Anglja posiada znakomite gątki węgla, większą rutynę i więcej doświadczenia w organizacji eksportu. Nadto kopalnie angielskie mają tę wyższość nad naszymi, że odległość ich od portów wynosi przeciętnie 40 km., wówczas gdy nasze zagłębie w głowie odległe jest od portów o 600 km. Jeżeli przytem dzień roboczy w Anglii zostanie przedłużony, nasz przemyśl węglowy może się znaleźć w nader trudnym położeniu. Jego zdolność eksportowa jest uwarunkowana na przyszłość wielu czynnikami, między innymi w znacznej mierze polityką eksportową i taryfową Rządu oraz zagadnieniem czasu pracy w Polsce.

— Nie można jednak pominąć milczenia szeregu okoliczności, przemawiających na naszą korzyść. Przedewszystkiem należy podnieść fakt, że węgiel nasz na rynkach obcych uznany został za dobry. Na jego korzyść przemawia również to, że jest o kilka szyllingów na tonie tańszy od węgla zagranicznego (w Rotterdamie i Hamburgu), który przy tendencji zwykłej kosztuje obecnie około 22 — 23 szyllingów tonn. Mimo tak niskich cen eksport zupełnie dobrze kalkuluje się naszym kopalniom. Po okresie długotrwałego a groźnego dla nich zastój, mają one wszelkie dane ku temu, by w bliskim czasie znacznie powiększyć swoje obroty i dochody.

Nasze zagraniczne rynki węglowe podzielić można na trzy kategorie. Do pierwszej należy grupa południowa: Austria, Węgry i Cześć, które utrzymy namy niewątpliwie na przyszłość, do drugiej kraje Skandynawskie i Rosja, które również możemy utrzymać, do trzeciej wreszcie Włochy i Francja, zakwestjonowane na przyszłość konkurencją węgla zagranicznego. Między

innymi mamy wszelkie dane utrzymać na szereg lat rynek rosyjski, który przed wojną sprowadzał z zagranicy około 6 milionów tonn węgla.

— Ożywienie eksportu węgla musi przyczynić się do podniesienia produkcji szeregu gałęzi przemysłu mianowicie drzewnego, żelaznego, wytwórni wagonów, parowozów innych.

TELEGRAMY

Poincaré a Briand.

Wiedeń. Jak donoszą z Paryża z kół parlamentarnych, pomiędzy Poincaré i Briandem istnieje różnica zdań w kwestji reorganizacji Ligi Narodów. Stanowisko Poincarégo kryje się w zupełności ze stanowiskiem Polski. Poincaré jest za nieodwrotnym przyznaniem Polsce stałego miejsca w Radzie, w razie, jeżeli Niemcy wejdą do Ligi Narodów. Briand natomiast uważa, że Polska powinna się zadowolić niestałym miejscem.

Warunki redukcji armji okupacyjnej w Nadrenji.

Paryż. „Matin” donosi: Minister spraw zagranicznych Briand zawiadomił ambasadora niemieckiego, że Francja skłonna jest zredukować liczbę wojsk okupacyjnych pod warunkiem, że rząd niemiecki wstrzyma niebezpieczną propagandę nacjonalistyczną w Nadrenji i że nie będzie stosował żadnych represji wobec ludności.

Sowiety bojkotują Szwajcarję.

Genewa. Oficjalna agencja sowiecka odmówiła przyjęcia zaproszenia na konferencję prasową i agencji telegraficznych, zwołaną przez Sekretariat Ligi Nar. na 19 bm.

TASS motywuje swoją odmowę bojkotem terytorjum szwajcarskiego, ogłoszonym przez rząd sowiecki w roku 1923.

Głos angielski o położeniu w Rosji

Londyn. Dypł. Kor. „Daily Tel.” podkreśla, że w angielskich kołach nie ma jeszcze potwierdzenia o ruchu rewolucyjnym w Rosji. Może być mowa tylko o poważniejszych wykroczeniach natury lokalnej, zdarzających się często w Rosji. Powstanie w Leningradzie i w północnych prowincjach, gdzie Zinowiew ma licznych zwolenników w kołach robotniczych, inne miałyby ewentualnie cel, aniżeli rewolucja na Ukrainie, gdzie Stalin ma duże wpływy.

Trocki ma w dziedzinie polityki mało dziś wspólnego z Zinowiewem, chcąc dawniej często występować opozycyjnie przeciw Stalinowi. Dlatego też wspólne działanie jego z Zinowiewem wydaje się bardzo nieprawdopodobne.

Podobno Zinowiew szuka schronie-

nia w Leningradzie, gdzie dom jego otoczony jest potrojnym drutem kolczastym.

Górnicy angielscy proszą o dalszą pomoc Rosji

Londyn. W setnym dniu strajku górników sekretarz komitetu strajkowego Cook wysłał telegram do rosyjskich związków zawodowych, dziękując im za udzieloną pomoc i prosząc o dalsze zasilki. Cook dodaje znacząco, że „oczy górników angielskich zwrócone są na wschód”.

Pogłoski o koncentracji wojsk polskich, sowieckich i litewskich.

Londyn. Niektóre pisma powtarzają plotki o rzekomej koncentracji wojsk polskich, sowieckich i litewskich.

Tutejsze sfery wojskowe nie przywiązują do tych wiadomości żadnej wagi. **Projekt przedłożenia zajęć bułgarskich Lidze Narodów.**

Belgrad. Poseł angielski złożył wczoraj min. spr. zagranicznych dr. Ninczicowi się ponownie wizytę. Poseł informował się w sprawie kroku jugosłowiańskiego w Sofji i w sprawie żądań, które będą postawione w nocie do rządu bułgarskiego. Poseł angielski zaznaczył wobec ministra, że jego interwencja nastąpiła w porozumieniu z Francją i Włochami. — W końcu poseł udzielił rady, by zajęcia z Bułgarią przedrzyć na sesji wrześniowej Ligi Narodów.

Min. Ninczicz zakomunikował posłowi angielskiemu treść żądań jugosłowiańskich i zapewnił go, że wszystkie zarządzenia, które Jugosławia przedsięwzięła wspólnie z Rumunją i Grecją, nie będą miały charakteru agresywnego.

Obawy niemieckie o gospodarczy rozwój Polski

Berlin. Nacjonalistyczna „Berl. Boersen Ztg.” ukończyła druk serji artykułów pt. „Niemieckość w potrzebie”, który dał wyraz wstępującym obawom pracy niemieckiej wobec ujawniającej się ekspansji handlowej Polski. W artykule powyższym pismo stwierdza, iż Polska terrorystycznie kupiectwo gdańskie, dążąc systematycznie do przeniesienia ośrodka handlowego, pośredniczącego pomiędzy Polską a zagranicą, z Gdańska na własne terytorjum. Jednocześnie Polska zakłada szereg placówek handlowych i bankowych na terenie Wolnego Miasta, dążąc do ruiny kupiectwa gdańskiego. Niebezpieczeństwo powiększa obecność wpływów w senacie gdańskim socjalistów, którzy nie mają zrozumienia dla należytej obrony interesów gdańskich wobec ekspansyjności Polski. Sprawa gruntowania się wpływów polskich na terenie Wolnego Miasta powinna być, zdaniem pisma, podniesiona na forum Ligi Narodów.

Arabowie planowali mord chrześcijan.

Berlin. „Berliner Tageblatt” donosi z Jerozolimy, że władze transjordanijskie wykryły spisek Arabów ze szczytu pu Medjeli i Beni Sahr, który miał na celu wymordowanie chrześcijan. — W tę sprawę wmięszanych było kilku urzędników rządowych.

Szczep Beni Sahr jest wpływowym szczeniem Wahaibów. Chrześcijanie zgłosili protest do emira i rezydenta angielskiego. Nad miejscowością Kera, gdzie miał się rozpocząć pogrom chrześcijan, pojawił się samolot angielski. Wydalono 50 rodzin Druzów.

Zaburzenia w Turkiestanie

Moskwa. Z Taszkientu donoszą, że w Bucharze zachodniej zanotowano ukazanie się większych oddziałów powstańczych, złożonych z tubylców, t.zw. basmaczów. W okolicach Wach czy jeden z tych oddziałów zamordował dowódcę pułku sowieckiego.

Krwawe starcie z komunistami.

Düsseldorf. Wczoraj wieczorem w pobliżu Düsseldorfu, pomiędzy czerwono-białą komunistyczną a strzelcami prawicowymi doszło do starcia, podczas którego 35 osób odniosło rany.

Proces przeciwko 13-tu księdom katolickim w Kijowie

Lwów. „Gazeta Poranna” donosi z pogranicza sowieckiego, że w Kijowie rozpoczął się proces przeciwko 13 księdom katolickim, oskarżonym o rzekome ułatwanie żywiłom polskim przekraczanie granicy sowieckiej. W rzeczywistości chodziło tu o wysłanie z Bolszewiści dzieci, których rodzice dawno już są w Polsce. Wśród oskarżonych znajduje się ks. Żuliński.

Samobójstwo dygnitarza sowieckiego

Ryga. Według wiadomości nadeszłych z Moskwy, popełnił samobójstwo wśród sensoryjnych okoliczności sowiecki przedstawiciel handlowy Łukit, który otrzymał pismo, wzywające go do Moskwy. Ostateczny termin wyznaczony był na 8 bm. Specjalny urzędnik poselstwa sowieckiego udał się do mieszkania Łukita, gdzie odbył z nim dłuższą i gorączkową rozmowę, poczem Łukit strzelił do siebie z nowego brauninga. Po kilku godzinach zmarł.

Samobójstwo to pozostaje w związku z rozłamem w partji komunistycznej.

Gwałtowna burza

Halifax. Statek morski „Pingshorn”, zdążający z Portlandu do Manchesteru, zatonął w czasie gwałtownej burzy, niedaleko Nowej Szkocji. Z załogi parowca 5 ludzi zginęło, a 12 uratował wojenny statek kanadyjski, który nadpły-

łóg wieku. Przypomnij sobie, że ona była znacznie starszą odemnie, że mogłaby być prawie byłą moją matką.

— O! co to — to nie! — przerwała. — Mogła mieć najwyżej 35 lat wtedy; a ty miałeś rok 28-ny; różnica wieku nie była znowu tak wielką.

— To prawda — ale gdyby była była... miałymy teraz matkę... przybrała.

— To nic nie znaczy — rzekła Ella i odwróciła się od męża, zrywając zioną gałązkę leszczyny. — Nie mogę! zawołała blizką płaczu — nie zapomnę o tem co było!

— Jak możesz brać to tak bardzo do serca! — rzekł zasmucony.

— A ty czy nie brałeś sobie do serca przypuszczenia, że ja kochałam się w biednym Edwardzie?

— To co innego! Byłaś wtedy moją żoną.

— A ty nie byłeś moim mężem, kiedy cię zastałam w kajucie nad tą nieszczęsną gazetą?

— Tak... ale byłem nim tak krótko. Przez chwilę walczyła z swoją podwagą, naraz rozśmiała się głośno, serdecznie, srebrzysto i tak dziwnie, że on aż zdziwiony spojrział na nią, przy pomniawszy sobie dawną Ellę. Jakże już dawno nie słyszał tej perlistej kaskady śmiechu, wybiegającej z rozrodzanych dziewczęcych piersi! Jakże odmiennie uśmiechała się do tego tępuchowieli, który ją otaczał na saloniach wielkiego świata!

(d. c. n.)

108).

Tajemnica Pochodzenia

— Tłumaczenie z angielskiego

Dziewicze jej usta cicho wszczęły tajemnicę serca.

— I przebaczasz mi wszystko? — Nie pamiętam nawet, czy miałam ci co do przebaczenia. A ty — dodała wpatrując się w twarz jego rozpromienioną — czy wierzysz teraz, że nigdy nie kochałam się w Edwardzie Savagui?

— O! tak! — teraz wierzę!

W tejże chwili pani Verulam wbiegła do pokoju.

— Bosłuchajcie! — zawołała; naraz spojrzawszy na młodą parę spłoszonych małżonków, zatrzymała się w pół słowa i spoglądając ze zdziwieniem to na jedno, to na drugie, zapytała: — Co się tu stało?

Nastąpiła chwila głębokiego milczenia Ella spuściła zarumienioną twarzyczkę i zaczęła się bawić pierścionkiem. Hugon miał minę zakłopotaną, naraz wybuchnął śmiechem.

— Nie — rzekł, — tylko... porozumieliliśmy się z sobą... nareszcie.

— A to chwala Bogu! — zawołała Celina. Po tej już czas był wielki.

A teraz uciekajcie stąd co żywo, jeżeli macie sobie co więcej do powiedzenia, bo widzę nadjeżdżający powóz Łucji; ona nie da wam spokoju, póki nie wydobędzie od was wszyst-

kich szczegółów, dotyczących romantycznej historii Elli. — Nie! nie idźcie do biblioteki! Gotowa cały dom za wami przesukać, od strychu do piwnicy, i drzwi wylać w dodatkę. Schrońcie się raczej do parku, póki jeszcze czas; tam was może nie znajdzie.

Nie było chwili do stracenia. Hugon zarzucił szybko na ramiona Elli szal; Celina otuliła jej głowę zdjętą z siebie koronkową chusteczką i odprowadziła ich do szklanych drzwi salonu, któremi oboje wybiegli na ogród, uradowani i śmiejąc się jak parawolnych dzieciaków.

XXVII.

Gdy dosięgli głębi parku. Ella stała się naraz nieśmiałą i małomówną; szła poważnie obok męża zamieniając z nim tylko półsłówka.

Wszędzie dokoła nich wiosna rozpocierała swoje uroki; przez świeżą zielen liści słońce deszcz złościasty sączyło z góry, na ciemne aksamity mchów; w powietrzu słychać było brzęczenie owadów a natura cała oddychała radością i weselem budzącego się życia; a jednak Ella spuszczała śliczne oczy, w które on radby był patrzeć bez końca. Wydało mu się, że obojętną była na piękność tego poranku, który był dla niego jakby światłem nowego życia; naraz przyszło mu na myśl, że poprostu czuła się ośmieszona wobec niego; ta myśl ubawiła go bardzo.

— Mnie się zdaje, że ty się boisz mnie jeszcze, Ello. — zawołał.

— Coż znowu? — oburzyła się, kra-

śniając jak róża. — Jak możesz nawet przypuszczać coś podobnego? Tylko widziś — tu zatrzymała się i stopą poczęła rozgniatać grudkę ziemi.

— Tylko co? no! o cóż ci chodzi? — zapytał wesoło, przypatrując się jej zachwytem.

— Nie mogę powiedzieć — opierała się wahać.

— Jako? czyż już zaczynam tracić twoje zaufanie? Ello! życie moje! cóż może tak ciężać na twojej głowie? Czyż ta myśl, że się kocham z wszystkich sił duszy i serca mego, nie wystarczy ci do szczęścia?

— Tak! — przerwała popędliwie ale i ją kochałaś także.

— Nie zapieram się tego — odparł, wstydząc się w duchu dawnej miłości, którą radby był wymazać z pamięci swojej. — Każdy mężczyzna, jak się szalała pewnie, ulega bodaj raz w życiu młodzieńczejemu szalowi, ale że to przeszło, minęło i dawno zapomnianem zostało, że dziś serce moje bez podziału należy do ciebie, — mogłabyś wspaniałomyślnie przebaczyć mi ten błąd nieumnikiony.

— Zapewne — odparła, chyłąc ku ziemi smutną główkę — a jednak ta myśl, że ona była niegdyś wszystkim dla ciebie zatrzyma mi, obecne szczęście. Wolę już nie zastanawiać się nad tem.

— Gdybyś się właśnie zastanowiła, przekonałabyś się, że było to poprostu chłopięce przywiązanie, a nie głęboka i świadoma siebie miłość dorz-

nał na miejsce katastrofy, na skutek sygnałów alarmowych.

Przed wyborami na Górnym Śląsku.

Katowice. — Przygotowania do wyborów komunalnych na G. Śląsku odbywają się w całej pełni. W najbliższych dniach władze miejskie przystąpią do ułożenia spisu wyborców, rozsyłając właścicielom domów odpowiednie formularze. Listy te zatwierdzą władze nadzorcze.

Odbywają się już liczne zebrania przedwyborcze, jednak dotychczas nie ustalono jeszcze konkretnych kierunków politycznych w obozie polskim.

Obóz niemiecki występuje solidarnie. Poza tym przysięgają do akcji wyborczej ostawiony renegat Kustos, który propaga ruch separatystyczny.

Sensacyjne aresztowanie dyrektora łódzkiej Kasy Chorych.

Krak. K. Codz. donosi: Rozeszła się w Łodzi sensacyjna pogłoska o aresztowaniu dyrektora Kasy Chorych miasta Łodzi — Semborskiego. Aresztowanie miało rzekomo nastąpić wskutek wykrycia nadużyć w Banku Dyskontowym w Bydgoszczy. — Bliższych szczegółów brak.

Popłył na pszenicę polską.

Lwów. We Lwowie pojawili się rumuńscy eksporterzy zbożowi, którzy interesują się pszenicą polską dla eksportu tranzytem przez port rumuński — Brajle do Grecji, Włoch i innych krajów śródziemnomorskich. Obecne ceny pszenicy polskiej pozwalają jej konkurować, pomimo kosztów transportu nawet z pszenicą rumuńską. Eksporterzy rumuńscy muszą opłacać cło wywozowe w wysokości 13 tysięcy lei od wagonu 10 tysięcy kg. — Poza tym wielką dogodnością dla eksporterów rumuńskich, nabywających pszenicę polską, jest łatwość i pewność dostawy, albowiem łatwiej uzyskać można wagony w Polsce dla wywozu pszenicy do Brajli, aniżeli w Rumunii.

Fakt ten świadczy bardzo pochylnie o stosunkach w Polsce. Przy tej sposobności zaznaczyć należy, że z inicjatywy włoskiej giełdy zbożowej zawiązały się w ostatnich dniach syndykat eksporterów produktów rolnych, który ma na celu zatwierdzenie spraw eksportowych oraz ochronę interesów eksportu.

KRONIKA

— Pielgrzymki na odpust i wystawę do Częstochowy. — Dowiadujemy się, że na 15 bm. ks. prałat Bliźniński z Liskowa organizuje pielgrzymkę do Częstochowy na odpust Wniebowzięcia Matki Boskiej, oraz w celu zwiedzenia wystawy przemysłowo-rolniczej. Wyjazd specjalnym pociągami z Opalówka nastąpi w piątek, d. 13 bm., g. 18.30 wieczorem, przyjazd do Częstochowy o g. 7.50 rano. Wyjazd z Częstochowy nastąpi w poniedziałek 16 o g. 4 pp.

Również z Kalisza wyrusza z kościoła św. Józefa kompania do Częstochowy pod przewodnictwem dwóch księży. Powrót kompanii z Częstochowy do Kalisza nastąpi dnia 19 o godz. 7-ej wieczorem.

— Nie będzie podwyżki cen biletów kolejowych. Ministerstwo kolei zaprzecza pogłoskom o rzekomej podwyżce cen biletów kolejowych.

— Kary za zwłokę w płaceniu podatków. Przy dobrowolnym lub przymusowym uszczerpaniu zaległości podatkowych liczone będą ulgowe odsetki za zwłokę w wysokości 1 i pół proc. miesięcznie do d. 15 sierpnia r. b. włącznie oraz 2 proc. przy wpłatach w okresie od 16 do 31 sierpnia r. b.

— Ewidencja oficerów. W tych dniach wchodzi w życie przepis regulujący sprawę ewidencji oficerów. — Przepisy te, regulując kwestię tak zasadniczej dla korpusu oficerskiego wagi — ułatwiają z jednej strony władzom i dowództwom ściśle zobrazowanie sobie całości spraw personalnych każdego poszczególnego oficera, jego przebiegu służby, odbytych studiów, kwalifikacji, awansów, odznaczeń, stanu rodzinnego itd. — z drugiej strony zaś ułatwiają każdemu oficerowi orientowanie się w jego własnych sprawach personalnych.

— Z poczty. Z dniem 16 VIII 1926 r., przemienia się agencję pocztową I stopnia Kazimierz, koło Strzemieszyc, powiat Będzin, na urząd pocztowy VI kl.

Restauracja i Kawiarnia

POD KOGUTKIEM

Wydaje śniadania, obiady i kolacje. **PIWO OKOCIMSKIE** Eksport Marcowe i Porter. **TRUNKI** krajowe i zagraniczne, a także i wina różnych firm. **CENY UMIARKOWANL.**

Otwarcie Wystawy Rolniczo - Przemysłowej w Częstochowie

Dziś, w czwartek, o godz. 2-iej po południu podążą tłumy częstochowian na plac Wystawy

W dniu dzisiejszym więc o godz. 2 po południu odbędzie się w naszym mieście uroczystość otwarcia Wystawy Rolniczo-Przemysłowej, zorganizowanej przez Tow. „Wystawy Polskie”. Na uroczystość tę przybędą delegaci Min. Przemysłu i Handlu, Min. Rolnictwa i Dóbr Państw., Województwa Kieleckiego, przedstawiciele Centralnego Tow. Rolniczego oraz przedstawiciele instytucji i organizacji społecznych.

Program uroczystości zapowiada przedewszystkiem nabożeństwo na Jasnej Górze, które o godz. 9-iej i pół rano na intencję pomysłowości Wystawy odprawi O. Przeor Piotr Markiewicz w kaplicy Matki Boskiej, poczem o g. 1 i pół zebranie członków Komitetu Honorowego, o godz. 2-iej zaś właściwą ceremonię otwarcia Wystawy. Przepięci wstęgi dokona prezydent dr. J. Marczewski, aktu poświęcenia zaś — ks. prałat M. Nassalski. Przemówienia okolicznościowe wygłoszą: prezydent dr. J. Marczewski, delegat Min. Przemysłu i Handlu oraz w imieniu Zarządu Wystawy dyr. H. Drozdowski.

Po inauguracyjnych przemowach Wy stawa otworzy gościnne podwoje dla zwiedzających.

Prosimy jesteśmy o zaznaczenie, że ewentualne reklamacje w sprawie za prośben na uroczystość otwarcia Wystawy zgłaszać należy niezwłocznie na ręce dyr. H. Drozdowskiego.

— Kredyty na zboże siewne. Z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr państwowych Bank Rolny uruchomił kredyty na zakup przez rolników uszlachetnionych nasion siewnych z bóż ozimych na jesienny okres siewny roku bieżącego. Kredyt powyższy udzielany jest w wysokości różnicy ceny między nasieniem uszlachetnionem a zbożem handlowem, przyczem jako nasienie uszlachetnione uważane są kwalifikowane nasiona oryginalne i ich kwalifikowane pierwsze odsewy.

Różnica cena została ustalona dla kwalifikowanych nasion oryginalnych — 75 proc. ceny zboża handlowego, zaś dla kwalifikowanych pierwszych odsewów — 40 proc.

Z kredytów mogą korzystać rolnicy za pośrednictwem spółdzielczych organizacji rolniczo-handlowych, kredytowych i ich central, kas gminnych, syndykatów rolniczych, a również bezpośrednio u firm hodowlanych nasiennej, płacąc nadwyżkę wartości wekslem.

Kredyt oprocentowany jest 14 do 18 proc. w stosunku rocznym i podlega zwrotowi w terminie 6-miesięcznym.

Katastrofa Kolejowa pod Kielcami

Wczoraj o godz. 8.30, na szlaku kolejowym Kielce—Częstochowa wydarzyła się katastrofa pociągu towarowo-osobowego. Powodem katastrofy było złe ustawienie zwrotnicy.

Wskutek katastrofy uszkodzony został parowóz i dwa wagony z ludźmi uległo rozbiciu. Dwóch robotników zostało ciężko rannych, trzech leży. Kilka wagonów towarowych z materiałem budowlanym zostało uszkodzonych.

Na miejsce katastrofy przybył pociąg ratunkowy z Kielc. Władze kolejowe wdrożyły natychmiast śledztwo celem wykrycia sprawców przestępstwa zwrotnicy.

— Artykuły chemiczne mają zapewniony zbyt. W ostatnich tygodniach ruch na rynku chemii kalij znaczenie się zwiększył. Przemysł włókienniczy i garbarski poczynił większe zamówienia w dziale chemiczki pomocniczych, przemysłowego w dziale materiałów wybuchowych do rozsadzania w kopalniach. Prócz tego zakupywało ziemian

Na terenie Wystawy wre gorączko wa praca, ale wszelkie roboty są już na ukończeniu. W parku Staszycza wykończą się budowę 12-u pawilonów, w których poszczególne firmy ulokują swoje ekspozyty. Pawilony te, aczkolwiek granowe, sprawiają miłe dla oka wrażenie, są nader estetyczne, niektóre zaś zastanawiają pomysłowością. Park Staszycza uzyskał cały szereg lamp elektrycznych.

Pawilony budowane są również na zsoście ul. Kordeckiego oraz na dziedzińcu szkoły powszechnej przy ul. Jasnej. Wewnątrz gmachu szkolnego na ukończeniu są stoiska dla drobnego przemysłu. Na t. zw. półkach doświadczalnych prowadzi się ostatnie roboty przy budowie stajni dla koni i bydła.

W parku 3-go Maja całe boisko sportowe zarzą „park rozrywkowy”. Różnego rodzaju karuzele, djabelskie młynki, huśtawki i t.p. są już w ruchu. — Cały teren wystawowy ogrodzony zo sta płotem drucianym.

Ekspozyty zwalone są coraz obficie i lokowane pospiesznie na wyznaczonych miejscach. Ostatnie prace dekoracyjne trwają w dalszym ciągu.

Stwierdzić należy, że Wystawa zapowiada się okazałe i budzi bardzo wielkie zainteresowanie nietylko wśród miejscowego społeczeństwa, ale i w całym kraju.

stwo nawozy sztuczne. Konkurencja zagraniczna niewielka. Tylko niektóre gatunki nieprodukowane w kraju, dla produkcji np. w przemyśle włókienniczym niezbędnie potrzebne, sprowadzane są z zagranicy.

Fałszywi bezrobotni.

Za pomocą podrobionego stempla już od czerwca pobierali zasiłki w P. U. P. P.

Niejednokrotnie już pisaliśmy, że różnego rodzaju oszuści fałszywie podszycia się pod miano bezrobotnych, aby w ten sposób uzyskać stałe zapłaty w Państw. Urzędzie Pośr. Pracy. Ołóż w ub. wtorek wykryta została taka afera, rozchodzi się zaś tu wręcz o świadome fałszerstwo.

Wykroto mianowicie, że niejaki Stanisław Młynarczyk (Mickiewicza 34) za pomocą podrobionego stempla urzędowego na uprawniających do zasiłków dokumentach już od czerwca r. b. stałe pobierał w P. U. P. P. zapomogi, przeznaczane dla bezrobotnych z akcji pomocy rządowej.

Wraz z Młynarczykiem z podrobionych dokumentów korzystało w ten sam sposób kilku jego kolegów i znajomych.

Policja wdrożyła dochodzenie, które niewątpliwie doprowadzi do wyśledzenia i ujęcia wszystkich współników afery oszukańczej.

Z Sądu Okręgowego. I rok twierdzy za morderstwo.

W ub. wtorek piotrkowski Sąd Okręgowy na kadencji w Częstochowie rozpatrzył sprawę 18-letniego Mariana Zientary, który dn. 26 kwietnia r. b. na tle zadawnionego sporu majątkowe

go, w kłótni i bójce uderzeniem noża w serce zabił swego wuja Stanisława Samuela. Ostatni, krwawy akt tragicznego konfliktu dwóch rodzin rozegrał się właśnie na spornej posesji przy ul. Mostowej 6 na Ostatnim Groszu.

Przewód sądowy wywiął skandaliczne praktyki Zientarów, którzy awanturami i biciem usiłowali zmusić Samuelów do rezygnacji z posiadanego domu i placu.

Po zbadaniu licznych świadków i wysłuchaniu przemówień stron, Sąd pod przewodnictwem sędziego Tchorzewskiego skazał młodocianego zabójcę na 1 rok twierdzy zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

— „Przepisy egzekucyjne”. Wyszła z druku nakładem „Rolnika Ekonomisty” niezbędna dla każdego płatnika podatków broszura p. Augusta Franca, insp. Min. Dep. Podatków i Opłat Skarbowych, p. t. „Przepisy Egzekucyjne” podatków, opłat i innych należności skarbowych i samorządowych, zawierająca tekst świeżo wydanych przepisów o egzekucji oraz jasne i przystępne dla każdego komentarze, wyjaśniające tryb egzekucji podatków, należności i opłat skarbowych i samorządowych we wszystkich dziedzinach Polski.

Skład główny w „Domu Książki Polskiej” (Warszawa, pl. Trzech Krzyży 8).

— Kurs walut. W dniu 11 bm. oddział Częstochowski Banku Polskiego płacił: dolar— 8 zł. 98 gr., frank francuski—25 zł. 75 gr. za 100, frank szwajcarski—175 zł. 00 gr. za 100.

— Nagły zgon na dworcu kolejowym. W ub. wtorek o godz. 3-iej po poł. 36-letni Ignacy Klimas (Krakowska 88) przybył na dworzec kolejowy, celem wyjazdu na letnisko do Koniopola. Tuż przed odejściem pociągu Klimas, cierpiący na serce, dostał nagłe ataku i padł martwy.

Ostrożnie z banknotami!

Niedawno ostrzegaliśmy, aby przy przyjmowaniu banknotów zwracać na nie baczną uwagę i w razie spostrzeżenia fałszywych, natychmiast meldować o tem policji, a to w celu uniknięcia kłopotliwych w tego rodzaju wypadkach dochodzeń i protokołów policyjnych za puszczenie w obieg podrobionych banknotów. — W ub. wtorek przy wpłatach w Urzędzie pocztowym zatrzymano w ciągu jednej godziny 4 osoby z fałszywymi banknotami 5-cio i 20-o złotych: Pinkusa Helberga (Warszawska 9), Jonasa Roźmala (Panny Marii 27), Wofla Rozenawca (Kościuski 3) oraz Szumła Bondowicza (Mostowa 9). — Policja wdrożyła dochodzenie.

— Dziełna niewiasta ujęta kieszonkowiec. W ub. wtorek podczas targu na Nowym Ryнку mieszkanka Kalet na Śląsku, Zofja Gasiniec, schwyciła za rękę i przytrzymała znanego złodzieja kieszonkowego, Zalmę Zilbersztajna (Garcarska 36), który właśnie usiłował skraść jej z kieszeni 7 zł. — Złodziejzask został aresztowany.

— Drogi nabiał. Za pobieranie nadmiernych cen za nabiał w kawiarni Franciszki Reterskiej (Panny Marii 57) policja sporządziła odpowiedni protokół.

— Kradzież z wozu i ujęcie złodzieja. Podczas postoju na Nowym Ryнку mieszkanki wsi Rembielice, Janowi Troninie, skradziono z wozu koszyk z drobiażkami, wartości — 50 zł. Policja ujęła złodzieja, niejakiego Józefa Molikę (Warszawska 6), którego po odebraniu odeń łupu aresztowano.

Z KRAJU

(-) Nadużycia w Kasie Leśnej. — Onegdaj nastąpiło aresztowanie urzędnika leśnego Pawła Maja za olbrzymie nadużycia, popełnione przez niego w Kasie Leśnej. Podczas rewizji w mieszkaniu jego w Gnieźkowie znaleziono większą ilość zbytkownych strojów jego żony i córek, wykwinął broń myśliwską, zapasy najlepszych cygar i t. d. Zaznaczyć należy, że Maj pobierał 200 zł. miesięcznie. Wedle obliczeń zdefraudował on 40,000 złotych.

Tragiczny wypadek. Pociąg pospieszny najechał na wóz ze zbożem.

W dniu wczorajszym około godziny 12 w południe na przejeździe kolejowym tuż pod Nowo-Kamińskiem wydarzył się tragiczny wypadek z powodów ciężkim poranieniem dwójga osób.

Pociąg pospieszny, dający od strony Radomska do Piotrkowa, wpadł na przejeżdżający przez przejazd wóz na ładownym zbożem. Na wozie znajdowało się 10 osób.

OGŁOSZENIE.

Zapisy učenje na Kuray Zawodowe Zeńskie, p. K. GRZYMIACZKÓWNY w Częstochowie, przy ul. Krakowskiej Nr. 24, m. 25, rozpoczną się dnia 17-go sierpnia i trwać będą do 21-go sierpnia. Dzielniczym przyjmowane będą od lat 14-tych na I. i II. Kurs do nauki robót ręcznych, haftów, bielizniarstwa, kroju i szycia, oraz gospodarstwa domowego. Zajęcia szkolne rozpoczną się dnia 17-go września r. b.

Teatr „Odeon“
Program od środy 11 do piątku 13 sierpnia r. b.
Szczegóły w afiszach i program.
Ostatni seans o godz. 10 wiecz.
Ceny miejsc zwykłe.

Dziś! Ehron i Scena razem! Na ekranie! Dziś!
„DROGA GRZECHU“
Potężny dramat z życia cyganerii artystycznej w 10-u aktach.
W rolach głównych: Niezrównana **Luiza Dresser** uroczą **Konstancja Bennet** i ich partner **Jack Pickford** (Brat słodkiej Mary)
Na jak straszne pokusy narażone są młode dziewczęta na deskach scenicznych, jakie bóle i tragedie rodzą się za kulami życia teatralnego, o tem wyśmienicie opowie nam film: **DROGA GRZECHU**
Nad program **Zawodowy Uwodziol** Nadrzewcaj humorystyczna farsa 2 cz.

NA SCENIE! Przedostatnie występy!
SENSACJA! Feliks Amors SENSACJA!
Iwasioff i Woroncowicz Duet śpiewno-taneczny w nowym rep.
Popularny humorystyczno-muzyczny Ekscentryk **Wirtuoz** Muzyczny Humor! **Śpiewał Satyr** z nowym programem.
EWA BILL tancerka charakterystyczna, nowe kreacje.
Aleksander SZPAKOWSKI słynny hum.-satyr.-komik

Teatr „Nowości“
1-ty Akt 12
Od środy 11 po do soboty 14-g. wstępnie w godzinach wieczornych.
Początek w dni powsz. o g. 5.30 w soboty o 4.30, w niedziel. o 3.30

NA EKRAKIE! Potężny film wytwórni amerykańskiej „First National Pictures“ p. l.
A ona jednak kochała... (Szantajzystka)
dramat w 8 aktach. W rolach głównych: **DORIS KENYON, LOYD HUGHES i BOSVORD HOWARD** 3 niezwykłe i mówią same za siebie filmy

NA SCENIE! Teatr **Aryjski** „Rajski Plak“, pod kierunkiem B. Orlińskiego odgra znakomita operetkę w 1 akcie w **W. Rapańskiego p. l.**
Próba miłości
GOSBY: Zofia B. Halmiraka, Adeli — S. Góbelwiska, K. Lasany, wozy — B. Olfst, Józef — A. Piotrowski, Lusia, adaptacja — M. Popielewska. Tancerki i ewolucja układu baletu. A. Piotrowskiego

Kino-Teatr „NOWY“
Odwrotku 10 do czwartku 12 sierpnia w l.
Szczegóły w afisz. — Ost. seans o 10 w.
Ceny miejsc Krzesła 1 zł. 30 gr. Na 1-szy seans tylko 1 złoty.

Na ekranie! Największy Tragic Świata
Conrad Veidt
HRABIA KOSTIA
w potężnym dramacie życiowo psychologicznym
wielki dramat w 9-ciu aktach
Nad program „100 dolarów nagrody“ arcyzabawna komedia w 2-ach aktach.

Na scenie! Ostatnie występy Teatru Artystycznego „ZIELONY KAKADU“ którzy wykonają **Porzuczona** komizny sketch w 1 akcie z życia aktorów. **Doiolkow w żłoby dano**, scenka z operetki przy współudziale p. publicz. **Fea Lori et Court**, duet taneczny salonowy excentryczny.

Turlejscy, mieszkający Kamińska. Siła zderzenia była straszna. Wóz rozprysł się w drobne kawałki, koń uderzony buforem został odrzucony na kilka metrów poza tor, ponosząc śmierć na miejscu.
Obaj Turlejscy, ciężko okaleczeni, zostali odwiezieni do szpitala w Kamińsku. Jan, ciężiej ranny, znajdował się już w stanie agonii, natomiast Antoniego Turlejskiego uda się utrzymać przy życiu.
[Powiedziomone o tym strasznym wypadku w 1 a dze bezpieczeństwa wyszczyły dochodzenie, w celu ustalenia istotnej przyczyny tragicznego wypadku.]

Z dna nędzy.
Omal nie łądzerstwo.
Posterunek wsi Kuty w pow. Grójcekim został zawiadomiony, że mieszkanka cegielni Rozalin, niejaka Helena Ciepiera, gotuje dziecko.
Mimo nieprądopodobnie brzmiącego doniesienia, policja udała się natychmiast na miejsce, gdzie się przekonano, iż wiadomość jest, niestety, prawdziwa.
W chwili wejścia policji, Ciepierowa usiłowała przyrzyć ścierką stojący na piecu olbrzymi garnek, z którego wysiwała nóżka dziecka. Zatrzymano do więzienia i znaleziono tam ciało dziewczynki, pościartowanej na kawałki.
Okazało się, że Ciepierowa zamordowała swą trzymiesięczną córeczkę, a następnie dla zatarcia śladów, usiłowała ciało rozgotować.

Przyczyną zbrodni miała być nędza, spowodowana wyjazdem męża Ciepierowej na roboty do Francji, skąd jej żadnych znaków nie przysyłał.
Zbrodniarzkę przesłano do więzienia.
(-) **Smutny koniec złodziejskich występów nad morzem**
Dwóch polskich złodziei zawodowych, których „interesy“ w Polsce widocznie w ostatnich czasach nie szły świetnie, wyemigrowało z Polski w celach „zarobkowych“ do Gdańska. Zdarzył się im jednak tutaj przyrzyć wypadek, ponieważ policja przypała ich w chwili, gdy próbowali wypróżnić kasę na dworcu towarowym. Wobec tego, obiecujący młodzieńcy, nazwiska ich brzmią jakoby Stanisław Szczerkiewicz i J. Szwarc, spędzą resztę sezonu letniego (prawdnie nad morzem, ale w ulu.

Moloch militarystyki niemieckiego
Wzrost budżetu niemieckiego na wojsko. — Misja d-ra Schachta. — Co o tem mówią w Paryżu.
Jak wiadomo, Rada Ambasadorów przesłała rządowi Rzeczypospolitej przeciw systematycznemu wzmacnianiu niemieckiej siły zbrojnej. Po raz nie wiadomo już który pozytywnie (ustalono świadczenie przekraczające ośmiu klawzul, określających maksymalny rozmiar wojskowej potęgi tego kraju). — Generał von Seeckt, nie bacząc na kategoryczne często powtarzane zaprzeczenia na papierze, sprawuje faktycznie i w całej pełni funkcję naczelnego wodza. Działalność licznych związków i stowarzyszeń niemieckich, zwłaszcza zaś osławionego — „Grenzschutz“, podporządkowana jest jak najskrupulatniej programowi militarystycznemu, opracowanemu przez sztab „Reichswehr“.

Uprawiane są przez nie regularne ćwiczenia strategiczne z manewrami artyleryjskimi, lotniczymi, kawaleryjskimi etc., nie mając nic wspólnego ze zwykłym wyszkoleniem sportowem. Fabryki broni palnej w Suhl (Turyngia) odmawia jej przyjmowania postronnych zamówień, ponieważ otrzymywały od organizacji wy-

żej wymienionych tak poważne zlecenia na karabiny najnowszej konstrukcji, że wykonanie ich wymagać będzie przeszło pół roku czasu.
Wydatki na armję w Niemczech (powiększają się crescendo w szybkim tempie: 348 milionów marek złotych w r. 1924, 406 w 1925, a 676 w bieżącym roku. Lecz i te nawet sumy nie odpowiadają bynajmniej właściwemu stanowi budzetowemu. Brak bowiem 190 milionów marek, figurujących w wydatkach ministerstwa spraw wewnętrznych, jako koszty utrzymania „Schupo“, rzekomo polii państwowej. Niemcy poświęcają przeto ogółem 886 milionów marek złotych rocznie na swoją armję lądową i morską. — Są one w nieproporcjonalnie wysokim stosunku do siły zbrojnej przewidzianej przez Entente.

Gabinet Marksa Siresemanna jest dekoracyjnym parawanem, poza którym ukrywa się właściwy rząd, mieszający w obszernym gmachu przy Bandlerstrasse. Tam w biurach sztabu generalnego skupiają się wszystkie tajemnice, kierujące organizmem administracyjnym, oraz polityką zagraniczną. Przyszłościowa karnosć, której może pozostodzić Niemcom niejeden naród, pozwala na umiejętnie wyszukanie teraźniejszej sytuacji międzynarodowej, najczoniej mniej lub więcej jawnymi rywalizacjami ambliwnie z jednej strony, zaś trudnościami natury gospodarczej z drugiej. To też min. Gessler liczy z całą pewnością, że sprzeżności jego obrony zycznie wyretuszuje zapowiedziana podróży dyrektora Reichsbanku, d-ra Schachta, udającego się do Francji w celach narad nad udrożnieniem franka. Publiczne odczyty kilku członków paryskiego gabinetu, głoszące nieuniknioną konieczność ciężkiej pokuty Francji za „zwycką“ wojnę, stanowią cenny materiał, będący po części punktem wyjścia akcji berlińskiej. Już dziś mówi się zupełnie otwarcie o bliższej ewakuacji Renu i Saary, oraz o ostatecznej likwidacji wszelkiej kontroli wojskowej, niezgodnych ze stanowiskiem Niemiec, jako członka Ligi Narodów. Jest to minimum żądań, od których dr. Schacht uzależnia swoją życiową neutralność na posiedzeniach przyszłej konferencji finansowej w kwestji sanacji waluty francuskiej.

Niedalekim jest więc dzień, w którym p. Gessler zostanie trudzić się nad układaniem lampiówkowych odpowiedzi na protesty Rady Ambasadorów. Pozostaje nam tylko wierzyć, że pacyfistyczne nastroje prawdziwie demokratycznego odłamu społeczeństwa zdolają skutecznie przeciwdziałać rewanzownemu zachciankom juntrów pruskich. Nadmienić wypada, że nawet skrajnie germanofilska prasa paryska ostrzega z racji ostatniej wymiany not dyplomatycznych — pana Gesslera przed zbyt buńczucznym pobrękiwaniem sztabu, mogącym bardzo ujemnie wpłynąć na obecny, tolerancyjny stosunek wielkich mocarstw do niemieckiego ruchu odrodzeniowego. Z. K.

Koncesja na elektryfikację Polski.
Zabiegają o nią amerykanie.
Urzędowo komunikują: Prowadzone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w porozumieniu z ministerstwem robót publicznych rokowania z towarzystwem „American European Utilities Corporation“ o elektryfikację pewnej części Polski (patrz „Monitor Polski“ nr. 19 z dn. 25 stycznia 1926 roku) posunęły się znacznie naprzód. Towarzystwo to w dn. 16 lipca złożyło w ministerstwie robót publicznych przepisane przez ustawę elektryczną podanie o uprawnienie rządowe. Uprawienie miało być obejmować obszar od Podkarpacia po Wisłę pod

Warszawą, ograniczony ze Wschodu rzekami Sanem i Wisłą, z Zachodu zaś obejmowałoby okręgi przemysłowe: Łódzki, Częstochowski, Bielsko-Bialski, oraz Zagłębie Węglowe. Celem uprawnienia — jest zaopatrzenie zakładów przemysłowych i miast wymienionego obszaru w dostateczną ilość taniej energii elektrycznej, która byłaby wytwarzana u źródeł naturalnych, jak spadki wodne i złoża węglowe, a rozdzielona przy pomocy sieci przewodów elektrycznych o bardzo wysokim napięciu po całym wymienionym obszarze.
Po rozpatrzeniu podania ministerstwo robót publicznych nada sprawie normalny bieg urzędowy.

ZE SWIATA.
Współpracownicy Dzierżyńskiego złodziejami
Lwów. „Gazeta Poranna“ donosi z Moskwy, że ostatnio udało się opozycji zdemaskować bliższych współpracowników Dzierżyńskiego, którzy dopuszczali się pod jego opieką różnych nadużyć i sprzeniewierzeń. Między innymi zdefraudowano w moskiewskim związku „Larek“ pół miliona rubli.

(-) **Polowanie na małpy w Paryżu.** W ogrodzie zoologicznym w Lasku Bułońskim wybuchł pożar. Kilka dziesiąt papug spaliło się, a około 50 małp wymknęło się z klatek. Dorozcy usiłują schwycić zbiegów, a publiczność gorliwie im w tem pomaga. Lecz rezultaty poszukiwań są bardzo nikłe, gdyż przestraszone małpy ukryły się dość starannie.

(-) **Niezwykła katastrofa kolejowa.** Niezwykła katastrofa wydarzyła się na jednej z linii kolejowych niedaleko Singapora. Pędzący w ciemnościach nocnych z nadzwyczajną szybkością pociąg, zatrzymał się gwałtownie, przyczem nikt z pasażerów nie odniósł żadnego szwanku poza wstrząsem.

Sprawa się wyjaśniła w ciekawy sposób, mianowicie: dwa słonie, które wyszły z dżungli i stanęły na torze kolejowym, były sprawcami tej jedynej w swoim rodzaju katastrofy. Można sobie przytem wyobrazić kolosalną siłę słoni, gdyż tylko jeden został zabity, drugi zaś uciekł w dżungle. Parowóz natomiast został lekko uszkodzony, co było przyczyną dwugodzinnego zatrzymania się pociągu.

Ochotnicza Straż Pożarna w Błachowni urządza
w niedzielę dnia 15 sierpnia r. b.

WIELKA
Ostatnia Zabawa Leśna „SIERPNIÓWKĘ“
w lesie przy stacji Błachownia (dawnej Ostrowy) w programie: Loteria Fantowa, Wycieczki w workach, Strzelnica, Garnki szczęścia i wiele innych niespodzianek. Bufel na miejscu. Orkiestra własna. Pociągi z Częstochowy 11-25, 14-35, 16-55
Pociągi do Częstochowy 17-26, 21-01
Początek o godz. 12 w południe.

Doktor Paweł Broniatowski
POWRÓCIŁ
i ordynuje w chorobach wenerycznych i skórnych (leczenie światłem i elektrycznością), od 9-12 i 4-8, Panie od 12-1.
Częstochowa, ul. F. Narzi 21, i piętro (II Aleja)

FABRYKA PAPY DACHOWEJ
M. Bema Częstochowa, Olczykowska Nr. 1.
tel. Nr. 294, Zawodzie, 7-9.
Poleca w najlepszym gatunku po cenach zniżonych: papę, smołę preparowaną i karbolinum.

LEKARZ DENTYSTA
MICHAŁ GREJNIED
1-a Aleja Nr 10. Tel. Nr 250.
Przyjmuje od 9-1 i od 3-7. Dla członków Kasy Chorych, Urzędników Państwowych, oraz niezamożnych ceny niższe 763

LeKarz-Dentysta
Stanisław PARCZYNSKI
ul. Dąbrowskiego 6, I piętro
Przyjmuje od 10-11-1 i od 3-11-7-1.

SALON FRYZJERSKI DAMSKI
SPECJALNOŚĆ.
strzyżenie, czesanie, ondulacja wodna
Manicure
Częstochowa, ul. Miłkowskiego 17 m. 9.
Zofia Jastrzębska-Kurpińska
uczen. prof. A. Antczak.

Ostrzeżenie
Wobec tego, że spółka z A. Klucyńskim uważam za szkodliwą dla wszelkie z wystawienia Jego, spółka odpowiadać nie będzie
F. Anzorge.
Częstochowa, d. 10/VIII 26 r.
2862

Skradziono
w pociągu dowód oso bisty kolejowy wyd. na imię Heleny Śpiewakówny 2866

Zgubiono
książkę kasy Chorych **Zofii Słabucowej** 2865

Rower
do sprzedania w dobrym stanie Kordeckie go 9 m. 22 2867

Okój
umeblowany do wynajęcia Dąbrowskiego 15 m. 7 2869

Zgubiono
książkę kasy Chorych **Nr 1202 Heleny Grzesiak** 2870

Kaszel chrypkę, duszność, usunąć oryginalnie
Pastyliki
Belgijskie
z marką „kogut“ i „la Valde, bez gumy. Sprzedają apteki i drogerie.

Dziwczynkę
2 mies. niechrześcijańską oddam na własność Wiciuńska 28 Krawczyk Bronisław 2861

W Poraju
dom do sprzedania s ogrodem Wład. u Wójts 2860

Pies
szpic angielski 6 mies. do sprzedania Wiciuńska 54 dorozca wskate 2863

Ryby
egzotyczne do akwarjum oddatępie Krakow ska 51 Janiewicz 2864

PODZIENOWANIE
Nasze najserdeczniejsze podziękowanie składamy p. dr. Józefowi Russowi za jego niezwykle cudoowną po moc akustyczną i troskliwą opiekę podczas porodu naszej córki. Aron Józef Danziger z żoną 2866

Ważne ogłoszenie
Kierownik Literacki **JAN BARWICKI**